

RANTASALMI

Kulttuuristrategia 2023-2025

Vuosiraportti 2023

Hyväksytty

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 27.5.2024 § 60
Kunnanhallitus xx.xx.2024 § x
Kunnanvaltuusto xx.xx.2024 § x

Kulttuuristrategian vuosiraportissa 2023 on kuvattu strategian mukaisten toimintojen, niiden tavoitteiden, mittareiden ja toimenpiteiden toteutuma

Toiminto	Tavoite	Seuranta / Mittarit	Toimenpiteet
Kunnan kulttuuritoimi	Kulttuurikoordinaattorin palkkaaminen	TEA-viisari	Kulttuuritoimen henkilöstöratkaisun tekeminen

Kuntaan palkattiin kulttuurikoordinaattori toukokuussa 2023. Työsopimus on voimassa 31.12.2024 saakka.

	Hankkeet	<ul style="list-style-type: none">- Hankkeiden määrä- Lasten kulttuurikeskus- Verson tarjonta	Kuntalaisten ja yhdistysten aktiivisuuden kannustaminen
--	----------	---	---

Vuoden 2023 syksyllä aloitettiin suunnittelu Rantasalmen, Juvan, Joroisen ja Sulkavan yhteisestä alueellisesta kulttuurihyvinvointihankkeesta. Lumovoimaa kulttuurista -hankehakemus on jätetty SavonLuotsi Leader ry:n käsittelyyn toukokuussa 2024. Hanke on suunniteltu aloitettavan syyskuussa 2024 riippuen rahoituspäätöksen ratkaisemisesta.

Lasten kulttuurikeskus Verso järjesti Rantasalmella vuonna 2023 yhteensä 337 tapahtumaa. Tapahtumiin osallistui yhteensä 3775 henkilöä, joista lapsia 3584 ja aikuisia 191. Tapahtumia olivat Mun juttu –hankkeen harrastajaryhmät, satutuokiot, Taidehetki, Tartu taiteeseen, Tunnetaitopaja, Satusalkkuseikkailu, Tunteiden tuuli, kirjallisuustyöpaja, AEIOU, kirjailijavierailu ja musiikkityöpajat. Vuonna 2022 järjestettiin 28 tilaisuutta, joissa kävi 552 lasta ja 127 aikuista, yhteensä 679 hlöä. Lisäksi Harrastamisen Suomen malli (Mun juttu)-hankkeessa tuli 331 harrastuskertaa ja 2656 osallistumiskertaa.

Kunnan kulttuuriväen ja yhdistysten illoissa (4 kpl) on esitelty rahoitusmahdollisuuksia ja etsitty hankeaihoita. Yhdistyksiä ohjattu hakemaan kulttuuriavustuksia kunnalta. Järjestötapaamisia järjestettiin vuonna 2022 2 kpl.

RANTASALMI

Kirjasto	Vireä ja kuntalaisia palveleva	Käyttäjämäärä	Kunnan oma palvelutuotanto → laaja alueellinen yhteistyö
----------	--------------------------------	---------------	--

Kirjaston asiakasmäärä vuonna 2023 oli 46 251 hlöä (v. 2022 38 944) ja kirjastoauton 10 523 hlöä (v. 2022 11 223). Kirjasto järjesti vuoden aikana 94 lukuvinkkausta, koululaisvierailua, pelipäivää, karaokea ym. tapahtumaa, joihin osallistui vuoden aikana n. 2750 henkilöä. Lisäksi kirjasto oli mukana järjestämässä tapahtumia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vuonna 2022 kirjasto järjesti yhteensä 49 tapahtumaa, joihin osallistui 1217 henkilöä.

Lukion musiikkiteatteri-linja	Uusi musikaali joka lukuvuosi	Opiskelijalukumäärä musikaalilaiset / kaikki lukiolaiset	Opiskelijarekrytointi kotimaassa ja ulkomailta
-------------------------------	-------------------------------	--	--

Lukion opiskelijamäärä lukuvuonna 2023-2024 oli 53, joista 13 opiskelijaa oli mukana musikaalissa (lukuvuonna 2022-2023 58 ja joista 14 opiskelijaa oli mukana musikaalissa). Lukuvuonna 2023-2024 14 oman peruskoulun 9.-luokkalaisista aloitti lukion ja 10 opiskelijaa tuli muualta (3 suomalaista, 7 ulkomaista). Lukuvuonna 2022-2023 oman peruskoulun 9. luokkalaisista aloitti lukion 13 ja 6 opiskelijaa tuli muualta (3 suomalaista ja 3 ulkomaalaista).

Vuoden 2023 musikaali *Screamhill* oli rantasalmelaisen Jari Pylväisen käsialaa. Musikaalin kävi katsomassa 1630 katsojaa. Vuonna 2022 musikaali oli *Shrek* ja sen näki 1730 katsojaa.

Kansalaisopisto	Monipuolinen kurssitarjonta	- Opiskelijamäärä - Kurssitarjonnin määrä	Kurssitarjonnin monipuolistaminen ja laajentaminen
-----------------	-----------------------------	--	--

Järvi-Saimaan kansalaisopisto järjesti 119 opetusryhmää, joille osallistui 1370 henkilöä ja tuntimäärä oli 3496. Vuonna 2022 opetusryhmiä oli 143, joille osallistui 1691 henkilöä ja tuntimäärä oli 3922.

Aktiiviset yhdistykset	Yhdistystoiminnan tukeminen Yhteistyö yhdistysten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> - Myönnettyjen avustusten lukumäärä - Aktiivisten yhdistysten lukumäärä 	Kulttuuriavustukset
------------------------	---	--	---------------------

Kulttuuriavustuksia myönnettiin kaikille niitä hakeneille 7 kpl (vuonna 2022 7 kpl): Kirjoittajayhdistys Ernestille, Rantasalmen Kotiseutuyhdistykselle, SalmiSoundille, Ilokivi kaekuu taijevestivuali rylle, Matti Haikoselle (ostettiin taulu kirjastoon), Rantasalmen Rotaryklubille (kadettikoulun muistomerkin kesätyöt) ja Tiemassaaren kyläyhdistykselle (muistomerkin kesätyöt). Lisäksi Puhallinorkesteriyhdistyksen toimintaa tuettiin kulttuuri- ja nuorisotoimen budjetista.

Rantasalmella on useita aktiivisia yhdistyksiä. Kulttuuritoimen tilaisuuksiin osallistuneita yhdistyksiä / yhdistyksiä, joille kulttuuriväen ja yhdistysten illoista lähetetään sähköpostitse kutsut ja pöytäkirjat on 21. Sähköpostikutsurinki on kehitetty vuoden 2023 puolella.

Harrastusmahdollisuudet	Aktiivisesti harrastavat kuntalaiset	<ul style="list-style-type: none"> - LaKu-passien lkm (lapset ja nuoret) - Suomen harrastamisen malli kulttuuriryhmät ja lasten lkm/kaikki ryhmät ja lkm - Palvelusetelien lukumäärä (aikuiset) 	<ul style="list-style-type: none"> - LaKu-passit - Hankeyhteistyö - Osallistavan budjetoinnin kehittäminen
-------------------------	--------------------------------------	--	---

Laku-passeja myönnettiin 78 kpl (v. 2022 96 kpl). Palvelusetelit myönnettiin viidelle toimijalle vuonna 2022 ja 2023.

Suomen harrastamisen mallin harrastusryhmiä järjestettiin 13. Viikoittaiset harrastusryhmät järjesti Varkauden kaupungin ”Mun Juttu – Harrastamisen malli Varkaudessa, Rantasalmella ja Joroisissa” –hanke. Hankkeen rahoitti opetus- ja kulttuuriministeriö. Osan ryhmistä toteutti Lasten kulttuurikeskus Verso, osan 4H -yhdistys. Hanke käynnistyi vuonna 2023.

4H järjesti lisäksi omaa kerhotoimintaa: kampauserho, Harry Potter-, kirkonkylän ja Hiltulan liikkakerho sekä Eko-kerho, joka järjestettiin yhdessä nuorisotoimen kanssa. Samoin nuorisotoimen kanssa järjestettiin kesäkerhoviikko sekä kaksi yönuokkaria. Näiden lisäksi 4H järjesti 16 kpl omia työpajoja liittyen yhdistyksen Ekoteko-hankkeeseen. Vuonna 2022 toimi 9 kerhoa (kokkikerhot 4 kpl, metsäkerho, kampauserho, kirkonkylän liikuntakerho, Hiltulan liikuntakerho ja ekokerho) ja kesällä viikon päiväleiri yhteistyössä Rantasalmen nuorisotoimen kanssa. Nuorten Ekopiste –hanke oli toiminnassa. Kunta tuki 4H:n toimintaa toiminta-avustuksella molempina vuosina.

Museo, muistomerkit, kotiseutuarkisto ja kulttuuriperintö	Ylläpitäminen ja kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Museon kävijämäärä - Hankkeiden määrä 	Museon ja Äänelän sekä muiden kohteiden kehittämishankkeiden tukeminen
---	-------------------------------	--	--

Museon kävijämäärä kesällä 2023 oli 1041 hlöä + koululuokat n. 50 hlöä. Museon aukiolosta, näyttelyiden kasaamisesta ja purkamisesta vastasi ostopalvelusopimuksella edellisten vuosien tapaan 4H. Museon kävijämäärä vuonna 2022 oli 940.

Äänelän näyttelyssä kävi 325 hlöä. Näyttelyn kasaamisesta, purkamisesta ja aukiolosta vastasi Rantasalmen Kotiseutuyhdistys kunnan kulttuurituen turvin. Vuonna 2022 Äänelän näyttelyssä kävi 400 hlöä.

Kunnan kulttuurikoordinaattori toteutti heinä-elokuussa 2023 yhdistysten ja muutaman yrityksen rahallisella ja talkooavulla museon pihapiiriin Rantasalmen Tarinapaviljongin, joka kertoo kuvin ja tarinoin Rantasalmen rikkaasta kulttuuriperinnöstä ja nykypäivästä.

Kuntamme kulttuuriperintöä juhlistettiin myös oikein ministerin voimin Eliel Saarisen syntymän 150-juhlassa (18.-20.8.), jossa Rantasalmi nousi valtakunnallisestikin esiin vanhana kulttuuripitäjänä (vaikka Saarinen käväisi täällä vain syntymässä). Juhlien yhteydessä järjestetyllä Hautausmaan kulttuurikierroksella ihmeteltiin isolla joukolla (67 hlöä) Rantasalmen kulttuurihenkilöiden moninaisuutta ja ihmeellisiä tarinoita.

Haapaniemen kadettikoulun muistomerkit ja Porilaisten haudasta on hoitosopimus Rantasalmen Rotaryklubin kanssa. Tiemassaaren muistomerkin ja sen ympäristön hoidosta on sopimus Tiemassaaren kyläyhdistys ry:n kanssa. Parkumäen taistelun muistomerkin maisemanhoidollisesta laidunnuksesta on sopimus Putkisalun kartanon kanssa.

Taide- ja kulttuuritoiminta sosiaali- ja terveyspalveluissa	Kulttuuritilaisuuksia sote-laitoksissa	Tapahtumien sekä osallistujien lkm	Paikallisten kulttuuripalveluiden tarjonta yksiköissä (avustukset/ostopalvelut)
---	--	------------------------------------	---

Kulttuuripalveluiden saamista paremmin tarjolle sotelaitoksiin ryhdyttiin suunnittelemaan syksyllä 2023. Syksyllä aloitettiin neljän kunnan yhteisen kulttuurihyvinvointihankkeen suunnittelu. Siinä on tavoitteena tuottaa pieniä kulttuurimaistiaisiasia Mäntylään, Kuuselaan ja Harjurinteelle. Kulttuuritoimessa on myös kehitteillä taidenäyttelyiden vieminen sotelaitoksiin sekä säännölliset vierailut ko. kohteisiin esim. pienten muistelusten, musiikki- ja lukuhetkien muodossa. Kirjasto kävi Harjurinteellä pitämässä karaokea viisi kertaa, osallistujia oli kaikkiaan 49 hlöä. Vuonna 2022 järjestettiin digiopastus Ikalässä, johon osallistui 16 hlö.

<ul style="list-style-type: none"> - Taide rakennus- ja kunnostushankkeissa - Taide kunnan tiloissa - Torin aktivointi 	<p>Prosenttiperiaate</p> <p>Näyttelyjen toteuttaminen</p> <p>Infokontti</p> <p>kulttuuritilana</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toteuma - Näyttelyiden lkm - Tapahtumien lkm 	<ul style="list-style-type: none"> - Huomioiminen investoinneissa - Tilat taidetoimijoiden käyttöön (näyttelytilat, kuntalaislohuone) - Kulttuuria torille
---	--	--	---

Uudessa Kuutti-päiväkodissa toteutettiin taidehankinta prosenttitaiteen avulla. Taideprojektin toteutti ammattitaiteilija Outi Savolainen.

Kirjaston näyttelyt 2023

2.2.-28.2.	Koirien naamataulut
16.5.-30.5.	Suur-Savon Sähkö
3.7.-31.8.	Eliel Saarisen helmet maailmalle
4.9.-23.10.	Matka-alttarit
23.10.-25.11.	Liljerot maalauksia
24.11.-31.12.	Samanarvoinen elämäni valokuvanäyttely

Kirjaston näyttelyt 2022

7.2.-21.4.	Värikimara - Kaija Pulkkinen
11.4.-29.4.	Kevätyllätys - Karoliina Happonen
1.6.-30.6.	Rauli Virtanen - Tytöt kriiseissä
27.6.-5.8.	Maatalousnäyttely Rantasalmella 1953
1.7.-30.8.	Marja-Riitta Linnaranta
14.10.-30.11.	Menna Mannerkorpi

Äänelässä oli heinäkuun ajan esillä Katriina Kaijan taidenäyttely Rannalla. Kävijöitä oli 325 hlöä.

Vuonna 2022 Äänelässä oli Leena Harjulan näyttely. Kävijöitä oli 400 hlöä.

Auli Korhosen reliefitaideteos kunnostutettiin taiteilijalla ja tuotiin vuosien varastossa olon jälkeen takaisin paikalleen kunnantalon ala-aulaan syksyllä 2023. Torilla olevaan infokonttiin sisustettiin jouluihin kotimiljöönä kuntalaisia ilahduttamaan.

RANTASALMI

Luovan alan edistäminen elinkeinona	Mahdollistaa luovan alan ammattilaisten toimintaa tarjoamalla työmahdollisuuksia ja -tiloja	<ul style="list-style-type: none"> - Luovan alan yritysten rekisteröintien lkm - Taidehankinnat lkm 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunta käyttää tilaisuuksissa ja muistamisissa oman kunnan luovan alan ammattilaisten palveluja - Taiteen hankkiminen - Kunnassa huomioidaan luovan alan saavutukset
-------------------------------------	---	---	---

Kuvataiteilija Reetta Immoselle on vuokrattu työskentelytila Susimäen teollisuushallista.

Taidehankintoja tehtiin seitsemän:

- Matti Haikoselta ostettiin kirjastoon akvarelli 'Kirjatarha'
- Taiteilija Reetta Immoselta ja Leena Harjulalta ostettiin kaksi taulua kummaltakin. Tauluista teetetään tarrat keskustaajaman sähkökaappeihin. Itse taulut jäävät kuntaan sijoitettaviksi sopiviin kohteisiin.
- Kuvittaja, kuvataiteilija Katriina Kaijalta ostettiin oikeudet kahden Kylätien varteen suunnitellun kuvituksen käyttöön sähkökaappeihin tulevissa tarroissa.

Paikalliset taiteilijat on huomioitu myös kuntalahjoissa:

- Ilona Rantasalmen tuotteissa on Katriina Kaijan suunnittelema Sininen Saimaa-kuosi
- savesta muotoillut norpat ovat Hannele Hämäläisen tekemiä (hankittu myös vuonna 2022)

Kulttuurimatkailun edistäminen	Kulttuurimatkailun lisääminen	Tapahtumien, näyttelyiden lkm	Kulttuuriperinnön, näyttelyiden, tapahtumien esillä pitäminen ja markkinointi
--------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	---

Kulttuurimatkailua edistettiin tekemällä Rantasalmen kesäesite, jossa kerrotaan laajasti kunnan kulttuuri- ja luontokohteista, liikuntamahdollisuuksista, majoitus- ja ruokapaikoista sekä tapahtumista. Esite oli jaossa sekä paperiversiona että kunnan sivulla nettiversiona. Esitteessä on linkkejä käyntikohteiden lisäksi myös muutamiin herkullisiin puhallinorkesterin ja nuorisoteatterin esityksiin.

RANTASALMI